

COINCIDENTIA „OPPOSITORUM”

1. Se poate spune că apariția cărții lui G. G. Neamțu despre predicatul nominal (1986) a constituit punctul culminant al unei „ofensive” conjugate împotriva verbului *a fi* și a noțiunii „copulă”. Am folosit determinativul „conjugată”, pentru că participanții aparțin celor două mari orientări din gramatică: logicistă și generativ-transformațională, inclusiv funcțională.

1.1. Cronologic, va trebui să ne referim, în primul rând, la direcția logicistă. Limitându-ne la lingvistica românească și lăsând la o parte gramatici precum cea a lui Ion Heliade Rădulescu (vezi ediția din 1980) ori Timotei Cipariu (1869), meritorii pentru epoca lor, sau studiul lui Lazăr Șăineanu (1891), ba chiar apreciatele gramatici a lui Alexandru Lambrior (1893) și H. Tiktin (1891, 1893; de obicei, referirile se fac la ediția I.-A. Candrea, din 1945, considerată a III-a), fără a trece cu vederea *Gramatica elementară* a lui A. Philippide (1897), va trebui să recunoaștem că exponentul principal al acestei orientări este G. Ivănescu.

Între 1947 și 1949, G. Ivănescu a predat la Universitatea din Iași un *curs de sintaxa limbii române moderne*, care a fost publicat abia cu ceva timp în urmă, cu același titlu (Ivănescu 2004). Ideile din acest curs au fost reluate și, în bună măsură, dezvoltate în studiul *Gramatica și logica*, publicat în două părți (Ivănescu 1963, 1964). Dar chiar în 1949 apărea o intervenție a sa la Al VI-lea Congres Internațional al Lingviștilor, privitoare la realizarea predicăției (Ivănescu 1949), în care sunt expuse principalele idei din amintitul *curs*.

În *Curs*, G. Ivănescu pune în seama logicienilor statutul de copulă al lui *a fi*, căci cei mai mulți dintre ei

„[...] admit că subiectul și predicatul se leagă prin verbul *a fi*, precum în judecățile de tipul *Parisul este capitala Franței* sau *Omul este muritor*. Când au în vedere judecățile cu predicat verbal, le reduc la cele dintâi, așa încât un enunț ca *equus currit* nu este altceva decât un «derivat» de la *equus currens est*” (Ivănescu 2004, p. 122).

Lingviștii însă, în general, n-au văzut în copulă un element indispensabil frazei și, în acest sens, lingvistul ieșean trimite la Antoine Meillet (1936), care relevă faptul că nu toate limbile îl au pe *a fi* în rol de copulă, iar acolo unde apare, aceasta se întâmplă „pentru comoditatea frazei” (§ 35) sau „servește numai construcției frazei” (§ 37)¹.

¹ De altfel, în nota 15 de la p. 65 se arată că „Cel dintâi care a susținut că copula este «străină naturii frazei» a fost Max Müller și se trimite, pentru această informație, la Eugen Seidel (1935). În nota respectivă se mai subliniază faptul că „Aceași doctrină este implicată [...] și în psihologismul lingvistic”.

„Cred că Meillet are dreptate – spune G. Ivănescu – și că concepția sa trebuie socotită valabilă și pentru judecăți”, dar imediat precizează că „el n-a formulat perfect ceea ce a voit să spună”, adică realitatea că, în limbile în care apare, copula indică doar faptul că avem a face cu „o frază teoretică sau o judecată, iar nu [cu] o judecată subiect”. Din acest punct de vedere, „ea nici nu-și merită numele de copulă” și, ca atare, „termenul trebuie părăsit și înlocuit cu *indiciu de frază* sau cu *indiciu de judecată*”. Aceasta cu atât mai mult, cu cât legarea propriu-zisă a termenilor în propoziție se face îndeosebi prin acord, *consecutio temporum* și recțiune. O dovadă că nu „legarea” este scopul copulei rezidă în faptul că, în vorbire, de multe ori, legarea determinatului cu determinantul se face fără *a fi*.

„Așa-numita copulă – subliniază G. Ivănescu – nu apare decât în cazul legării predicatului cu subiectul, deci tocmai la legarea prin care se naște judecata sau fraza teoretică” (*ibidem*, p. 123),

aceasta fiind, de fapt, *propoziția enunțiativă*, cum se indică în *Gramatica și logica II* (1964, p. 193). Dar nici în asemenea situații copula nu este obligatorie, căci ei îi sunt preferate, în unele limbi, alte mijloace. Este adusă ca exemplu limba rusă, unde copula este înlocuită „cu o formă specială a adjectivului predicat”. Concluzia este clară:

„Așadar nu există copulă. Ea este numai un mijloc de a arăta că există frază și este întrebuințată atunci când limba nu dispune de alte mijloace, cum este cazul rusei” (Ivănescu 2004, p. 123; cf. și 1964, p. 198).

Dar inexistența copulei poate fi probată și gramatical, pornind de la analiza construcțiilor de tipul *este lăudat*, *este iubit*, raportate la construcții de felul lui *este bun*, *este priceput*, *este profesor* etc. Primele sunt interpretate de G. Ivănescu (1965, p. 423–426) ca un singur cuvânt semantic, adică un *verb*, cu toate că avem a face cu două cuvinte fonetice. În cazul celorlalte, analiza comună identifică două cuvinte, în succesiunea verb copulativ *a fi* și adjectiv ori substantiv. Într-o astfel de abordare, *a fi* apare în două ipostaze: ca morfem, indicând pasivul, și copulă, deci verb propriu-zis. În viziunea lingvistului ieșean însă, în ambele situații *a fi* are aceeași funcție, căci, spune el,

„[...] dacă vrem să introducem în gramatică un punct de vedere consecvent, trebuie sau să admitem că și în verbul pasiv avem copulă, iar nu așa-zisul verb auxiliar, sau să admitem că așa numita copulă este verb auxiliar și că nu există cuvinte cu funcția de copulă între subiect și predicat” (p. 424).

Dacă în verbul pasiv *a fi* nu poate fi considerat cuvânt aparte, fiind morfem, în aceeași situație se află și copula și, ca atare, având

„[...] funcția unui morfem, nu constituie decât un cuvânt fonetic: din punct de vedere semantic, ea este doar o parte a unui cuvânt. Dar, fiind numai parte a unui cuvânt, ea nu poate servi de mijloc de legătură între două cuvinte sau sintagme, în speță: între subiect și predicat” (*ibidem*).

Consecința este că „predicarea” se va realiza „prin simpla alăturare a predicatului la subiect sau a sintagmei subiect la sintagma predicat”. În acest fel, *a fi* devine o componentă intrinsecă a predicatului, la fel cum este el în structura verbului pasiv. Este vorba, în viziunea lui G. Ivănescu, de „o nouă parte de vorbire”, alcătuită, „ca și verbul pasiv, din așa-zisul verb *este* + un substantiv sau adjectiv și care are funcția de predicat”. El propune ca această „parte de vorbire” să se numească *verb de stare*, iar ceea ce se numește în mod obișnuit verb să fie numit *verb de acțiune* (p. 423).

Întregul demers analitic al lui G. Ivănescu are ca bază teza, la care nu a renunțat niciodată, chiar dacă a introdus anumite nuanțări, că

„Explicarea prin gândire, cel puțin a unora din faptele de limbă, este un lucru care nu se mai poate tăgădui, căci numai această procedură ne permite să înțelegem, să stabilim adevărata structură a limbii” (Ivănescu 1963, p. 266).

1.2. Contestarea calității de copulă a lui *a fi* vine, cum am spus, și din direcția generativ-transformațională. Ne referim aici, în primul rând, la tezele enunțate de Gabriela Pană Dindelegan (1976).

Vorbind despre *concepția* care stă la baza studiului său, Gabriela Pană Dindelegan precizează că „Dintre cele două modalități de descriere a sintaxei unei limbi: modalitatea analitică și cea generativ-transformațională, [...] se adoptă modalitatea generativ-transformațională” și, în special, concepția transformațională elaborată de N. Chomsky, „potrivit căreia structura de adâncime este organizată în categorii sintactice, și nu semantice” (*ibidem*, p. 33). Întrucât concepția transformaționalistă chomskyană „privește exclusiv *natura* structurii de adâncime”, au rămas în afara preocupărilor lingvistului american „multe alte elemente”, cum ar fi: „Poziția subiectului, implicată în «centralitatea» verbului, rolul cazului și al prepoziției ca elemente de concatenare (legare) și de ordonare a constituenților, opoziția grup predicativ/circumstanțial, concepția asupra funcțiilor sintactice” etc. (*ibidem*, p. 33–34). Pentru a depăși „limitele modelului de tip Chomsky”, lingvista bucu-reșteană optează pentru „necesitatea continuării (sau combinării) descrierii de tip sintactic cu o descriere „cazuală” (semantică)” (*ibidem*, p. 34). Pentru N. Chomsky, o descriere „în termenii funcțiilor sintactice este redundantă”, întrucât ea este „integral și direct derivabilă dintr-o descriere «categorială», adică în termenii claselor morfologice” (*ibidem*, p. 35). În opinia Gabrielei Pană Dindelegan, deși, în esență, deductibilitatea afirmată de N. Chomsky este corectă, totuși analiza funcțiilor se impune, ele fiind „purtaoare de informație *suplimentară*”. Sunt cel puțin două informații suplimentare pe care studierea funcțiilor sintactice le poate aduce și care justifică o descriere „atât în termenii funcțiilor sintactice, cât și în termenii «categoriilor»” (*ibidem*, p. 38). Informațiile respective pot fi rezumate astfel: introduc în descrierea funcțiilor sintactice „o ierarhizare a trăsăturilor sintactice sub aspectul relevanței lor semantice” (*ibidem*, p. 37); se iau în considerare, prin ele, nu numai raporturile de succesiune (sintagmatice), ci, simultan, și raporturile sintagmatice și paradigmatică. Una din consecințele acestei abordări duce la abandonarea

analizei după „principiul” propoziție/frază, căci propozițiile subordonate nu sunt altceva decât „realizări posibile ale funcțiilor, nefiind deci decât termeni alternativi, alături de alți termeni, ai unei clase de substituție [...]” (*ibidem*, p. 39).

Se ajunge astfel, inevitabil, la analiza, în cadrul *grupului verbal*, a *predicativului*, cu toate implicațiile morfosintactice pe care le implică. Lăsând la o parte lista constituenților grupului verbal, vom releva doar afirmația peremptorie a autoarei legată de capacitatea verbului de a realiza singur poziția sintactică de predicat:

„Orice verb, indiferent de clasa sintactică sau de clasa lexicală din care face parte, indiferent de calitatea copulativ/necopulativ, poate realiza singur poziția sintactică de Predicat, cu condiția „actualizării” lui printr-o formă la un mod personal. Asta înseamnă că renunțăm la conceptele *predicat verbal/predicat nominal* și, implicit, la includerea numelui predicativ în structura Predicativului” (*ibidem*, p. 77).

Numele predicativ este doar un „context verbal, ca și multe alte contexte verbale”, și va fi numit Atributiv (*ibidem*).

Gabriela Pană Dindelegan vorbește despre un „atributiv de bază” (cu precizarea că sub noțiunea Atributiv este cuprins și predicativul suplimentar), întâlnit în două situații specifice. Descrierea lor pune în evidență și calitatea de predicat *verbal* a lui *a fi*, ca să ne exprimăm în termenii gramaticii tradiționale. O primă situație este aceea „când verbul nu poate apărea în limba română decât în contextul [–Atributiv], suprimarea atributivului făcând construcția incompletă, nereperată [...]”. Exemplele relevă caracterul independent atât al Atributivului, cât și al Predicativului: *Ion devine inginer*, *Ei l-au denumit obiect (secundar)*, *El se erijează în cunoscător*, în care eliminarea Atributivului duce la construcții nereperate *Ion devine, *Ei l-au denumit, *El se erijează. A doua situație apare atunci „Când verbul realizează două construcții diferite, dintre care una se caracterizează prin ocurența atributivului, iar celor două construcții le corespund sensuri diferite”, ca în exemplele: *El este leneș* (unde *a fi* are sensul „a avea o calitate, o trăsătură”)/ *El este în casă* (cu *a fi* având sensul „a se afla, a se găsi”); *El ajunge medic* (cu *a ajunge* semnificând „a deveni”)/ *El ajunge acasă* (unde *a ajunge* înseamnă „a sosi”); *El arată palid* (unde *a arăta* semnifică „a apărea după chip sau înfățișare”)/ *El arată cuiva ceva* (cu *a arăta* semnificând „a expune intenționat privirilor”); *Mă cheamă Ion* (unde *a chema* înseamnă „a se numi”)/ *El mă cheamă* (cu *a chema* având sensul „a spune cuiva să se apropie, rostindu-i numele sau folosind o interjecție, un gest”). În toate aceste exemple, Atributivului îi revine rolul de dezambi-guizator (*ibidem*, p. 107).

Realizările structurale ale Atributivului în raport cu Predicatul *a fi* sunt, așadar, următoarele:

- (a) $GN \cap N$ (ex. *Ion este student*, *Ion este el însuși*);
- (b) $GA_j \cap N$ (ex. *El este inteligent*);
- (c) $Prep \dots X \cap GN$ (*Casa este de cărămidă*);

(d) Gav (ex. *Casa este așa, El este asemenea lui..., El este altfel decât...*) (*ibidem*, p. 109).

2. Ajungem acum la ceea ce am numit „punctul culminant” al disputei din jurul lui *a fi*, adică la cartea mai sus menționată a lui G. G. Neamțu. Ne vom opri, în expunerea noastră, doar la argumentația din jurul lui *a fi* „copulativ”, realizată de autor atât în plan logic, cât și în plan gramatical. Scopul demersului nostru este dovedirea *predicativității* lui *a fi*. Punctul de pornire îl constituie raportul sintactic al verbului copulativ și al numelui predicativ cu subiectul, pe de o parte, și lipsa unui atare raport între copulativ și numele predicativ. Cum în diferite studii, inclusiv în cartea discutată, s-a evidențiat lipsa unității gramaticale în grupul „*a fi* + NP”, unde se vorbește de bifuncționalitate, devine obligatoriu ca unul dintre cei doi termeni să dobândească funcția de *predicat*. Această funcție nu o poate îndeplini decât *a fi*, întrucât posedă „toate trăsăturile care sunt proprii verbului”, iar atunci când este la un mod personal „are toate semnele predicativității”, hotărâtor fiind „acordul său (verbal) în număr și persoană (cu subiectul)” (Neamțu 1986, p. 68).

Considerând că rolul verbului este acela de purtător al indicilor de predicatie, prin care se asigură, alături de sensurile lexicale, funcția de comunicare, G. G. Neamțu este în măsură să conteste clasificarea verbelor în *predicative* și *ne-predicative (copulative)*, deoarece această clasificare

„[...] are la bază numai aparent și terminologic o trăsătură sintactică (predicativitatea). În fapt, precizează el, această opoziție nu este altceva decât rezultatul transferării opoziției verbe *semantice/verbe* (mai mult sau mai puțin) *asemantice* la nivel sintactic, stabilindu-se astfel între semantica verbală și predicativitate raportul de la cauză la efect” (*ibidem*, p. 70).

În acest context, discutarea semantismului lui *a fi*, considerat asemantic total sau cu sens lexical zero, devine inevitabilă.

O primă observație este de tip „morfematic”, în sensul că analiza morfematică a lui *a fi* relevă, ca la orice verb, existența unui radical și a unui flectiv, ambele cu semnificații specifice: gramaticală la flectiv, lexicală la radical. Aceasta din urmă nu poate fi zero,

„[...] întrucât categoriile gramaticale (modul, timpul, numărul și persoana) nu pot fi aplicate unei semnificații zero, iar o (eventuală) transferare a lor asupra adjectivului, substantivului etc., ca nume predicative, n-a fost dovedită” (*ibidem*, p. 71).

Pe de altă parte, într-o consecință logică de neocolit, G. G. Neamțu relevă paradoxul după care,

„Acceptând că prin desinența de număr și persoană radicalul lui *a fi*, asemenea cu al oricărui (alt) verb, se atribuie (pe sine) subiectului, este greu de admis că ceea ce se atribuie subiectului ar putea fi... zero” (*ibidem*, p. 72).

Postularea asemantismului lui *a fi* ar anula o seamă de opoziții semantice între acesta și alte verbe „copulative”, precum între

- (a) *a fi* și *a deveni* (nondevenire, static/devenire, nonstatic);
- (b) *a fi* și *a părea* (realitate/aparență);
- (c) *a fi* și *a rămâne* (existență/persistență);
- (d) *a fi* și *a face* (verb de stare pur/verb de acțiune pur).

De asemenea, se ignoră asocierea lui *a fi* cu *a avea*, în calitatea lor de verbe de stare.

Lăsând la o parte o suită întreagă de alte argumente, vom releva concluzia la care ajunge lingvistul clujean, conform căreia

„[...] *a fi*, prin faptul că nu este asemantico și prin aceasta nici în opoziție cu toate celelalte verbe, deși cu un conținut foarte abstract, are și ca lexem o acoperire a funcției sale (sintactice) predicative, în afară de semnele gramaticale ale predicativității. Prin aceasta, conceptul de „funcție vidă” folosită pentru predicatul exprimat prin *a fi* se reclamă abandonat” (*ibidem*, p. 76).

În plus, „clasificarea verbelor în predicative și nepredicative cade de la sine, **toate verbele fiind predicative**” (*ibidem*, p. 80). În ce privește funcția de „nume predicativ”, aceasta va primi o altă denumire, pornind de la o propunere a lui D. D. Drașoveanu (1973), și anume, *adjunct predicativ*. Totuși, lui G. G. Neamțu i se pare mai adecvat termenul de (adjunct) *verbal* care,

„[...] pe lângă avantajul de a fi mai general, nu condiționează în niciun fel apariția adjunctului de funcția sintactică (predicativă sau nu) a verbului” (*ibidem*, p. 92).

În plus, preluând de la Valeria Guțu Romalo (1973, p. 144–145) împărțirea enunțurilor în primare și derivate, G. G. Neamțu extinde denumirea amintită, distingând între adjunct verbal *primar* și adjunct verbal *derivat* (*ibidem*).

Unele „consecințe” ale interpretărilor de acest fel legate de statutul lui *a fi* apar și în recente gramatici academice. Ne vom referi aici doar la GBLR, unde întâlnim următoarea precizare referitoare la *predicatul nominal* (cu sublinierea faptului că în respectiva gramatică este păstrată noțiunea și termenul „nume predicativ”):

„În tradiția gramaticală, se disting două tipuri de predicat: *predicatul verbal* și *predicatul nominal*, predicatul nominal fiind constituit dintr-un verb copulativ la o formă verbală finită („mod personal” în terminologia tradițională) și numele predicativ. Astfel, gramatica tradițională analizează împreună verbul copulativ și NP, considerând că au o singură funcție sintactică. În lucrarea de față, gruparea [verb copulativ + NP] se analizează [subl. n.] ca reprezentând doi constituenți distincți, care împreună formează un **predicat complex** cu **operator copulativ** [...]” (GBLR, p. 477).

De fapt, analiza se realizează la „două niveluri de interpretare”: la nivel *sintactic* și la nivel *enunțiativ*. La nivel sintactic,

„[...] numele predicativ este o poziție *obligatorie* [subl. n.], cerută de un centru verbal copulativ (în mod similar cu celelalte componente matriciale)” (*ibidem*).

Mai mult,

„Numele predicativ este o complinire *neomisibilă* [subl. n.] a verbului copulativ, suprimarea sa conducând la agramaticalitatea structurii (*El devine inginer* → **El devine*)” (*ibidem*).

Dar obligativitatea numelui predicativ pe lângă un copulativ este valabilă și în cazul predicatului nominal din gramaticile „tradiționale”, unde cele două componente formează „o singură funcție sintactică” (vezi *supra*). Deci, în virtutea caracterului obligatoriu și neomisibil al NP, în ambele situații, la nivelul analizei sintactice, avem a face cu o funcție sintactică unitară sau, mai exact, cu o singură funcție sintactică a structurii [verb copulativ + NP], chiar dacă în GBLR nu se admite acest lucru.

Situația se schimbă dacă analiza se efectuează la nivel enunțiativ. Aici, structura amintită, după cum am văzut,

„[...] reprezintă un tip de predicat complex, alcătuit dintr-un nume predicativ și un operator copulativ, numele predicativ fiind purtătorul principalei informații semantice, iar operatorul copulativ, al informației sintactice, enunțiative (/deictice) și al unui tip de informație aspectuală și chiar factivă [...]” (*ibidem*).

Cum însă, principial, obligativitatea și nonomisibilitatea numelui predicativ funcționează și aici [*El devine inginer* → **El devine*], structura [verb copulativ + NP] trebuie considerată, în continuare, unitară. Ceea ce face ca ea să poată fi, totuși, analizată în entități separate rezidă în *semnificațiile* care îi sunt recunoscute așa-numitului operator copulativ. Acești operatori copulativi formează o clasă de verbe care, pe baza semnificațiilor și a sensurilor pe care le posedă, cer un „**complement matricial**” (*ibidem*), care este „un **complement predicativ** [subl. n.] de sine stătător” (*ibidem*, p. 41). Ca atare, toate datele din GBLR „pledează”, explicit sau implicit, pentru renunțarea la funcția sintactică de *predicat nominal* și, în consecință, la termenii *verb copulativ* și *nume predicativ*. S-ar ajunge astfel la o soluție conformă cu realitățile enunțiative, bine fundamentată teoretic și, trebuie s-o spunem, extrem de operațională din punct de vedere didactic, în sensul că structura *a fi* (ca reprezentant generic al verbelor „copulative”) + Nominal (vechiul nume predicativ) este una bifuncțională, cuprinzând un *predicat verbal* și un *adjunct verbal* ori un *complement predicativ*.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE. SIGLE

AUT = „Analele Universității din Timișoara”, Timișoara, I, 1963 și urm.

Cipariu 1869 = Tim. Cipariu, *Gramatec 'a limbei romane*, partea I. *Analitica*. Cu Tipariulu Seminarului A. Diecesanu dein Blasiu, Bucuresti, 1869.

CL = „Cercetări de lingvistică”, Cluj, I, 1956 și urm.

Drașoveanu 1973 = D. D. Drașoveanu, *Sintagma verb + adjectiv = o certitudine?*, în CL, XVIII, 1973, nr. 2, p. 265–277.

- GBLR = *Gramatica de bază a limbii române*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2010.
- Guțu Romalo 1973 = Valeria Guțu Romalo, *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
- Heliade Rădulescu 1828/1980 = Ion Heliade Rădulescu, *Gramatica românească*, Sibiu, 1828; ediție și studiu de Valeria Guțu-Romalo, Editura Minerva, București, 1980.
- Ivănescu 1949 = G. Ivănescu, Răspunsurile la patru din cele nouă probleme discutate la Al VI-lea Congres Internațional al Lingviștilor, Paris, iulie, 1948, în *Actes du Sixième Congrès International des Linguistes/Proceedings of the Sixth Congress of Linguists*, Librairie C. Klincksieck, Paris, 1949, p. 167–175.
- Ivănescu 1963, 1964 = G. Ivănescu, *Gramatica și logica*, I. *Structura logică a gândirii ca factor primar al structurii morfologice a limbii*, în AUT, I, 1963, p. 259–267; II. *Structura gândirii ca factor primar al structurii sintactice a limbii*, în AUT, II, 1964, p. 193–219.
- Ivănescu 1965 = G. Ivănescu, *Nume și verb*, în *Omagiu lui Alexandru Rosetti la 70 de ani*, Editura Academiei R.P.R., București, 1965, p. 423–426.
- Ivănescu 2004 = G. Ivănescu, *Curs de sintaxa limbii române moderne*. Editat, adnotat și prefațat de Oana Popârda, Editura Junimea, Iași, 2004.
- Lambrior 1893 = A. Lambrior, *Gramatica română. Sintaxa*, Editura Librăriei Kuppermann, București, 1893.
- Meillet 1936 = Antoine Meillet, *Linguistique historique et linguistique générale*, vol. II, Librairie Klincksieck, Paris, 1936.
- Neamțu 1986 = G. G. Neamțu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- Pană Dindelegan 1976 = Gabriela Pană Dindelegan, *Sintaxa limbii române*, partea I. *Sintaxa grupului verbal*, Tipografia Universității din București, București, 1976 (reeditare, pe care nu ne-am putut-o procura: Editura Aula, Brașov, 1999).
- Philippide 1897 = A. Philippide, *Gramatica elementară a limbii române*, Editura Librăriei Kuppermann, Iași, 1897.
- Seidel 1935 = Eugen Seidel, *Geschichte und Kritik der wichtigsten Satzdefinitionen*, W. Biedermann, Jena, 1935.
- Șăineanu 1891 = Lazăr Șăineanu, *Raporturile între gramatică și logică. Cu o privire asupra părților cuvântului. Studiu de lingvistică generală*, Stabilimentul grafic I. V. Socec, București, 1891.
- Tiktin 1891–1893 = H. Tiktin, *Gramatica română pentru învățământul secundar. Teorie și practică*, partea I. *Etimologia*, 1891; partea II. *Sintaxa*, 1893; ediția a II-a prelucrată, vol. I–II, Editura autorului, Tipografia „Nouă” Grigore Panaitescu, București, 1895; ediția a III-a revăzută de I.-A. Candrea, Editura Tempo, București, 1945.

„COINCIDENTIA OPPOSITORUM”

(Abstract)

The article discusses one of the old issues of grammar, especially of syntactics, applied, this time, to the Romanian language. It is about the status of the verb *to be* (as the representative of a specific category of verbs): copulative or predicative. The article takes into consideration only the views contesting the copulative character of *to be* and, implicitly, the notion of “nominal predicate”, “copula” and “predicative”. These views come from both the logistic direction, illustrated in the article by some of G. Ivănescu’s fundamental studies, and from the generative-transformational direction, illustrated by Gabriela Pană Dindelegan’s study on the Romanian syntax. At the crossing of these two directions stays G. G. Neamțu’s thesis (in Neamțu 1986). Eventually, the article revises the solutions provided by GBLR. Based on the studies mentioned above, the author of the article considers that the

verb *to be* and the other verbs in its class are to be considered predicative verbs, with the syntactic function of a verbal predicate, the former predicative being an *adjunct/complement of the predicate (verb)*.

Cuvinte-cheie: *copulă, verb copulativ, predicat nominal, predicat verbal.*

Keywords: *copula, link verb, nominal predicate, verbal predicate.*

*Universitatea „Tibiscus”
Timișoara, str. Lascăr Catargiu, 6
sergiudrinu@yahoo.com*